KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS

2023 M.
LEIDINYS

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

TURINYS

GYVENTOJŲ DEMOGRAFIJA 1

GYVENTOJŲ MIRTINGUMAS 2

GYVENTOJŲ LIGOTUMAS 4

2022 METŲ KLAIPĖDOS R. SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSIŲ RODIKLIŲ PROFILIS 6

SAVIVALDYBĖS DETALIAU ANALIZUOTINOS PROBLEMOS 10

SAVIŽUDYBIŲ SKAIČIUS / STANDARTIZUOTAS MIRTINGUMAS NUO TYČINIO SAVĘS ŽALOJIMO 100 000 GYVENTOJŲ (X60-X84) 10

ŠEIMOS GYDYTOJŲ SKAIČIUS 10 000 GYVENTOJŲ 11

6-14 M. VAIKŲ DALIS, DALYVAVUSI DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS PROGRAMOJE (PROC.) 12

APIBENDRINAMOSIOS IŠVADOS 13

GYVENTOJŲ DEMOGRAFIJA

Nuo 2011 m. pradžios Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų tolygiai didėja. 2023 metų pradžioje Klaipėdos rajono savivaldybėje gyvenamąją vietą yra deklaravę 63 990 gyventojų. Klaipėdos rajono vyrų ir moterų pasiskirstymas yra panašus. Klaipėdos rajone vaikai sudaro didesnę gyventojų dalį negu 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojai. Tiek vaikų, tiek 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų skaičius Klaipėdos rajone ne ženkliai, bet didėja. Klaipėdos rajono jaunimas sudaro 17,1 proc. visų Klaipėdos rajono gyventojų. Kaimo gyventojai sudaro tris ketvirtadalius visų Klaipėdos rajono gyventojų.

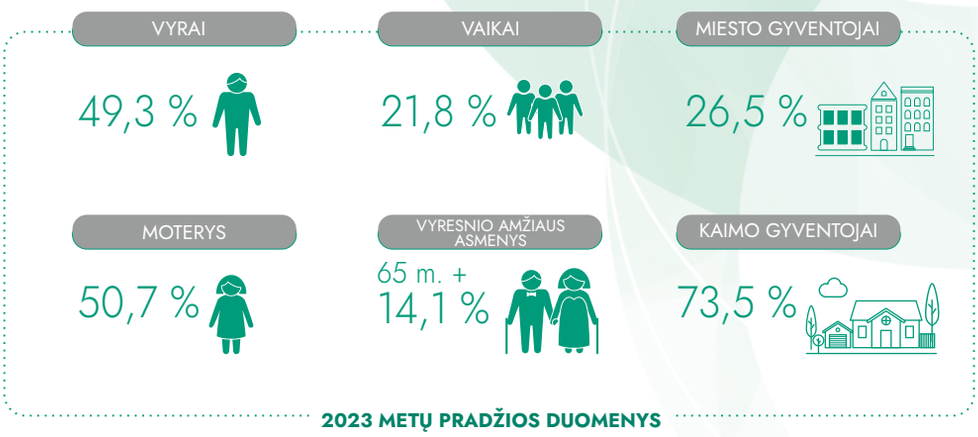

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų didėjimą lemia:

- **nuo 2018 m. teigiama neto tarptautinė migracija,** t. y. daugiau imigruojančiųjų negu emigruojančiųjų;
- **teigiama neto vidaus migracija,** t. y. daugiau atvykstančiųjų iš kitų savivaldybių negu išvykstančiųjų gyventi į kitas savivaldybes.

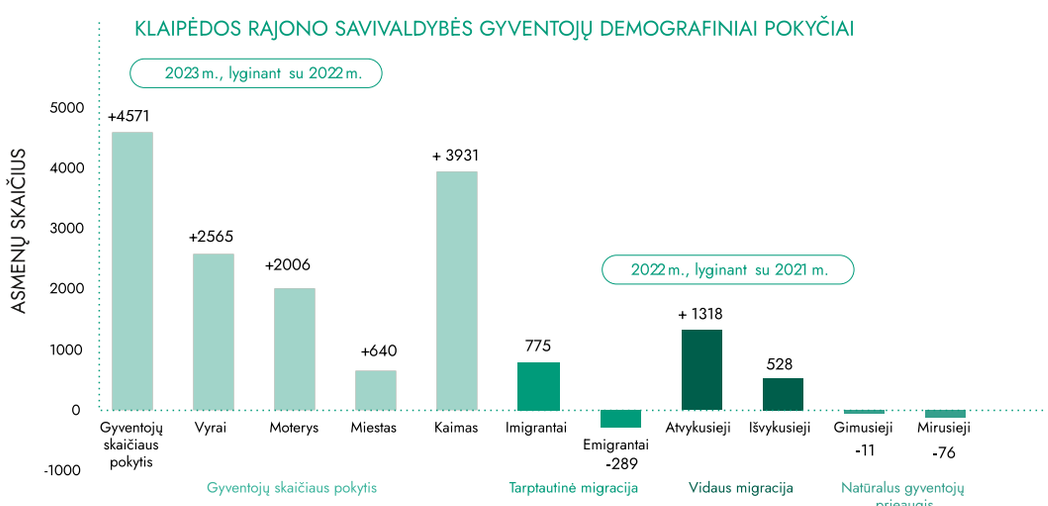

Nuo 2020 m. Klaipėdos rajone stebima neigiama natūrali gyventojų kaita. 2022 m., palyginti su 2021 m., gimusiųjų sumažėjo 11 asmenų, o mirusiųjų – 76 asmenimis. 2022 m. gimė 632 asmenys, mirė 657 asmenys. 2020 m. dėl COVID-19 ligos mirė 39 Klaipėdos rajono gyventojai, 2021 m. – 100, 2022 m. – 29.

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro skaičiavimai

GIMUSIEJI IR MIRUSIEJI KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE

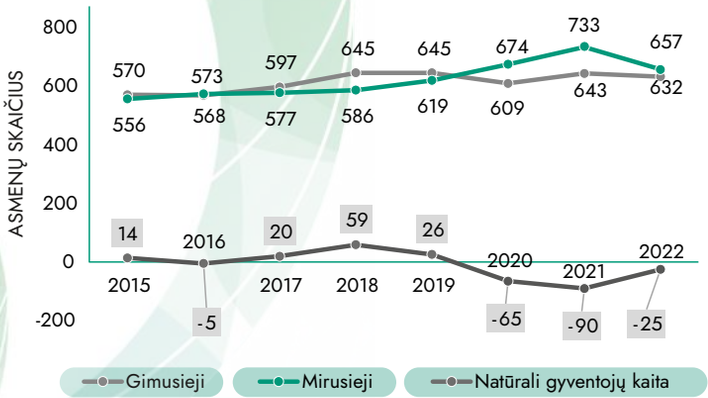

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal vidutinę tikėtiną gyvenimo trukmę patenka į Lietuvos vidurkį. 2022 m. Klaipėdos rajono gyventojų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė siekė 76,8 metus, Lietuvos – 75,8 metus.

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ VIDUTINĖ TIKĖTINA GYVENIMO TRUKMĖ

2022 m. 76,8 m.

VYRŲ 73,3 m. | MOTERŲ 80,5 m.

LIETUVOS GYVENTOJŲ VIDUTINĖ TIKĖTINA GYVENIMO TRUKMĖ

2022 m. 75,8 m.

VYRŲ 71,3 m. | MOTERŲ 80,0 m.

GYVENTOJŲ MIRTINGUMAS

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal standartizuotą mirtingumą 100 000 gyventojų patenka į 47 vietą tarp 60 savivaldybių (1451,2 atvejai 100 000 gyv.), mažiausias mirtingumas – Neringos savivaldybėje (1111,6 atvejai 100 000 gyventojų).

Klaipėdos rajono gyventojų standartizuotas mirtingumas yra mažesnis negu Lietuvos gyventojų. Rodiklio tendencija pastariesiems penkeriems metams – tiek Klaipėdos rajono, tiek Lietuvos gyventojų standartizuotas mirtingumas didėja, tačiau analizuojant vienerių metų pokytį, tiek Klaipėdos rajono, tiek Lietuvos gyventojų standartizuotas mirtingumas sumažėjo. 2022 m. užregistruotos 657 Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirtys ir, palyginti su 2021 m., nustatyta 76 mirtimis mažiau.

STANDARTIZUOTAS MIRTINGUMAS 100 000 GYVENTOJŲ 2022 M. PAGAL SAVIVALDYBES

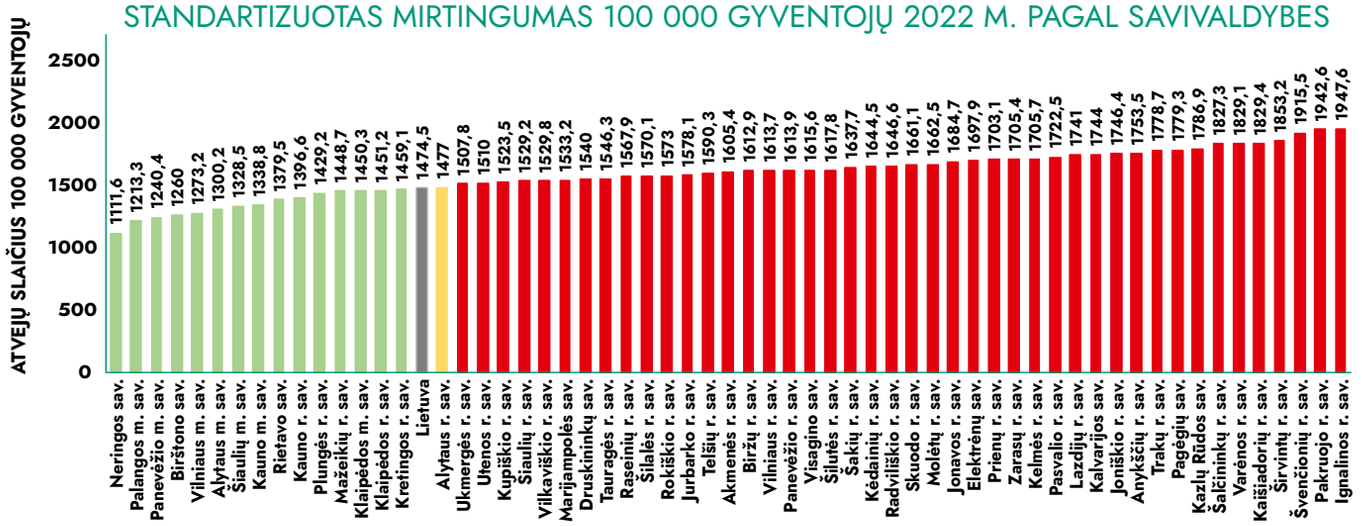

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro skaičiavimai

Pagrindinių mirčių struktūroje 1-oje vietoje Klaipėdos rajone, kaip ir Lietuvoje, yra kraujotakos sistemos ligos, o 2-oje vietoje – piktybiniai navikai. 2022 m. Klaipėdos rajono gyventojų mirtys nuo kraujotakos sistemos ligų sudarė 52,2 proc. visų mirčių (2021 m. – 48,8 proc.), piktybiniai navikai – 19,5 proc. (2021 m. – 17,9 proc.). 2022 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje 3-ioje vietoje mirčių struktūroje yra išorinės mirties priežastys (6,5 proc.), Lietuvoje – mirtys nuo COVID-19 ligos (6,1 proc.).

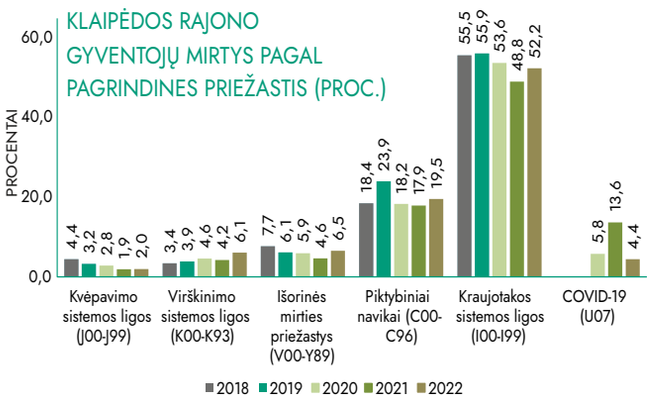

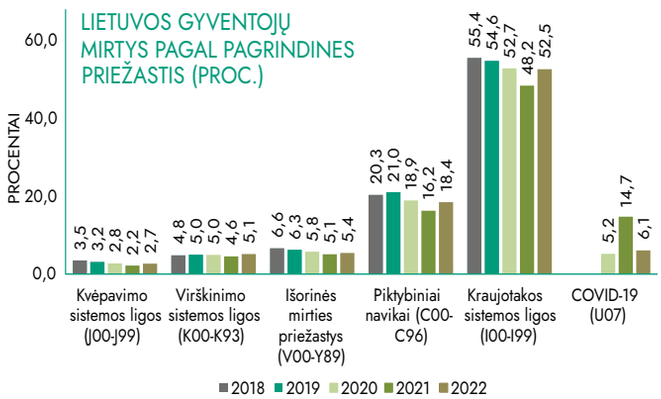

2022 m., palyginti su 2021 m., Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirčių dėl COVID-19 ligos sumažėjo: 2021 m. – 100 mirčių (13,6 proc. visų Klaipėdos r. sav. gyventojų mirčių), 2022 m. – 29 mirtys (4,4 proc. visų Klaipėdos r. sav. gyventojų mirčių). Analizuojant pagal lytį, 2022 m. įvyko 14 moterų mirčių dėl COVID-19 ligos (2021 m. – 52 mirtys), vyrų – 15 mirčių (2021 m. – 48 mirtys). Analizuojant pagal amžiaus grupes, 2022 m. mirčių dėl COVID-19 ligos užregistruota nuo 45 m. amžiaus: 45–64 m. amžiaus asmenų grupėje – 3 mirtys, 65 m. ir vyresnio amžiaus asmenų grupėje – 26 mirtys. Analizuojant pagal gyvenamąją vietą, 2022 m. užregistruotos 7 miesto gyventojų mirtys (2021 m. – 34 mirtys) ir 22 kaimo gyventojų mirtys (2021 m. – 66 mirtys).

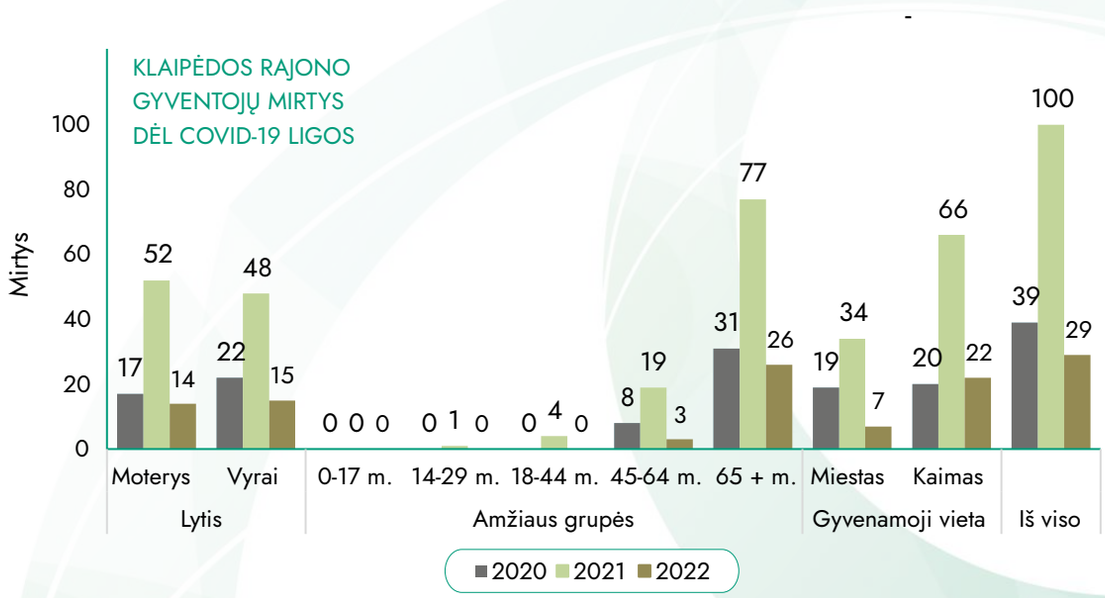

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų išvengiamo mirtingumo rodiklis yra geresnis negu Lietuvos vidurkis. Klaipėdos rajono išvengiamo mirtingumo rodiklio tendencija pastaruosius penkerius metus yra mažėjanti, Lietuvos – nekintanti. 2022 m. Klaipėdos rajono gyventojų išvengiamos mirtys sudarė 69,8 proc. visų Klaipėdos rajono gyventojų mirčių (187 išvengiamos mirtys), o Lietuvoje – 74,2 proc. visų mirčių sudaro išvengiamos mirtys (12 830 išvengiamų mirčių). Tiek Klaipėdos rajono savivaldybės, tiek Lietuvos gyventojų prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas yra didesnis negu tinkamu gydymu išvengiamas mirtingumas.

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema, Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, Higienos institutas

IŠVENGIAMAS MIRTINGUMAS (PROC.) PAGAL JUNGTINĮ EBPO IR EUROSTATO SĄRAŠĄ

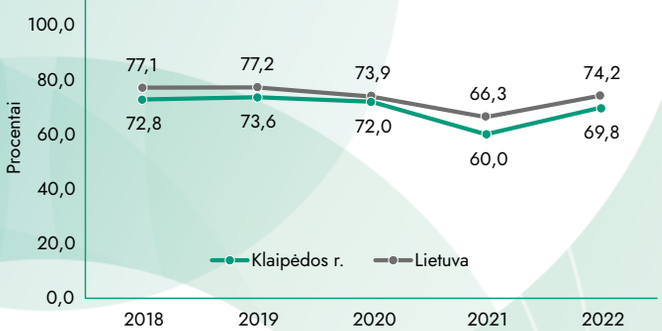

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ PREVENCINĖMIS PRIEMONĖMIS IR TINKAMU GYDYMU IŠVENGIAMAS MIRTINGUMAS (PROC.) PAGAL JUNGTINĮ EBPO IR EUROSTATO SĄRAŠĄ

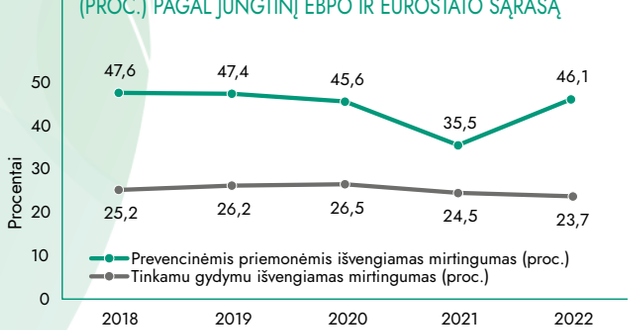

GYVENTOJŲ LIGOTUMAS

Klaipėdos rajono gyventojų ligotumas 1 000 gyventojų yra žemesnis negu Lietuvos vidurkis. 2022 m., palyginti su 2020 m., Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumas padidėjo nuo 656,0 iki 748,6 atvejų 1 000 gyventojų, Lietuvoje – nuo 817,8 iki 881,1 atvejo 1 000 gyventojų.

SERGANČIŲ ASMENŲ SKAIČIUS 1000 GYVENTOJŲ (A00-T98, U07)

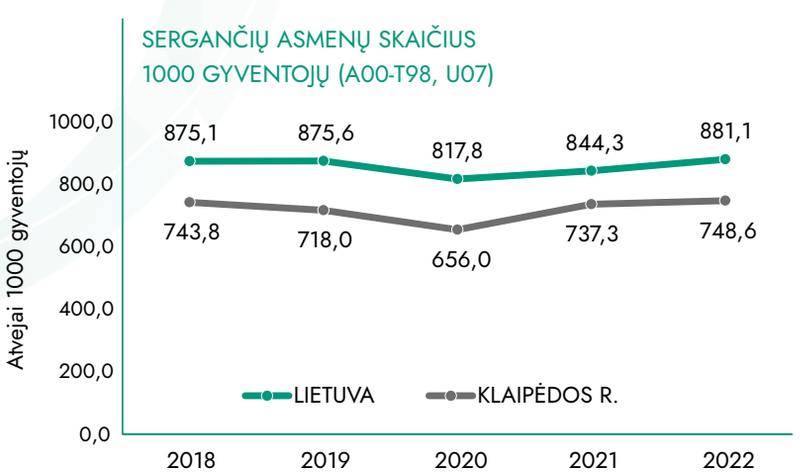

Klaipėdos rajono gyventojų ligotumas pagal labiausiai paplitusias ligų grupes yra mažesnis negu Lietuvos vidurkis. Daugiausia gyventojai serga kraujotakos ir kvėpavimo sistemos ligomis: 2022 m. ligotumas kraujotakos sistemos ligomis siekė 248,2 atvejus 1 000 gyventojų, kvėpavimo sistemos ligomis – 350,7 atvejus 1 000 gyventojų. 2022 m. tarp labiausiai paplitusių ligų COVID-19 liga yra 5-oje vietoje.

SERGANČIŲ ASMENŲ SKAIČIUS 1000 GYVENTOJŲ PAGAL LIGŲ GRUPES 2022 METAIS

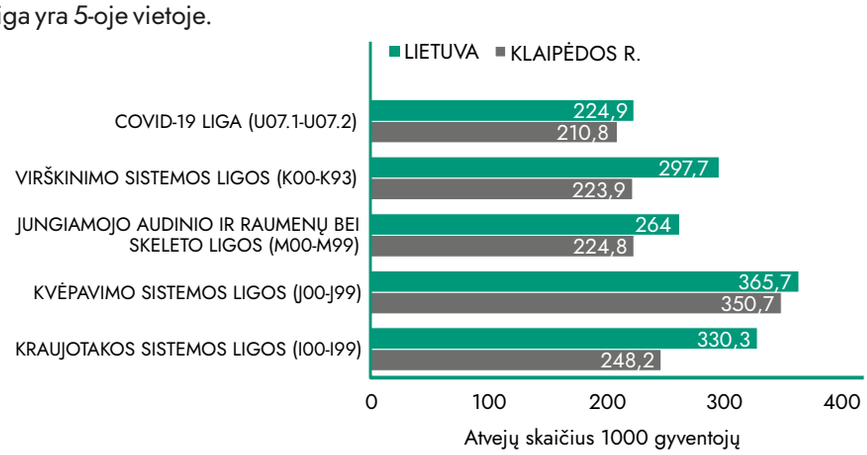

Šaltiniai: Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos informacinė sistema, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema, Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Vaikų amžiaus grupėje daugiausia sergama kvėpavimo sistemos ligomis, vyresnio amžiaus (65 m. ir vyresnių) asmenų grupėje daugiausia sergama kraujotakos sistemos ligomis.

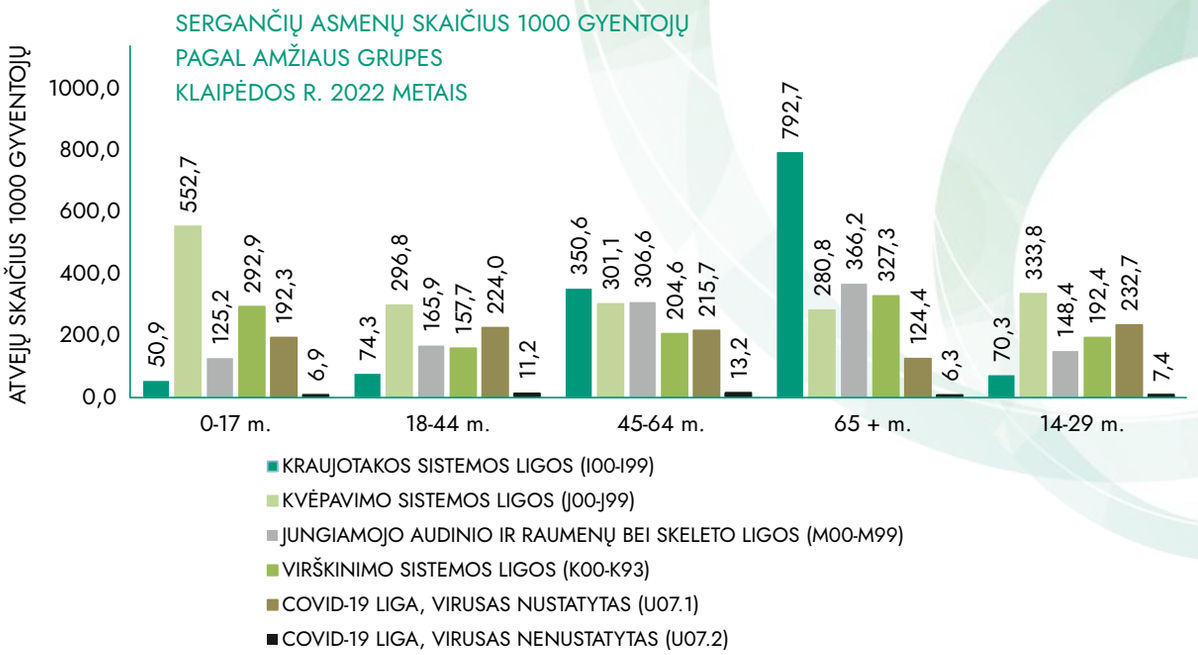

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumas COVID-19 liga didėja. 2022 m. 13 010 Klaipėdos rajono gyventojų persirgo COVID-19 liga (2020 m. – 2161, 2021 m. – 7154). Moterų COVID-19 ligos atvejų registruota daugiau nei vyrų. Analizuojant pagal amžiaus grupes, daugiausia sergančiųjų COVID-19 liga yra 18–44 m. amžiaus asmenų grupėje, bet ši gyventojų amžiaus grupė sudaro didžiausią gyventojų dalį (2023 m. pradžioje 36,8 proc. visų Klaipėdos rajono gyventojų). Analizuojant pagal gyvenamąją vietą, kaimo gyventojų susirgimų COVID-19 liga yra daugiau negu miesto gyventojų, tačiau kaimo gyventojai 2023 m. pradžioje sudaro didžiają gyventojų dalį, t. y. 73,5 proc. visų Klaipėdos rajono gyventojų.

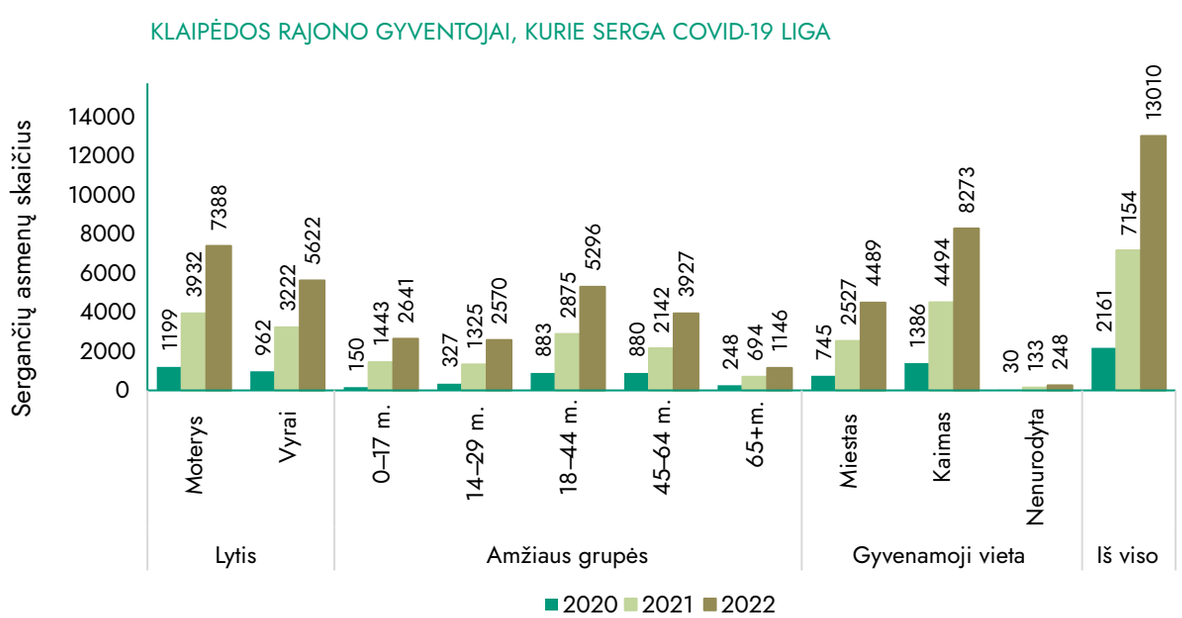

Šaltiniai: Traumų ir nelaimingų atsitikimų stebėsenos informacinė sistema, Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
Strateginis tikslas									
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	→	76,8	77	75,1	1,01	75,8	68,5		80,6
Išvengiamas mirtingumas proc. pagal jungtinį EBPO ir Eurostato sąrašą	↓	69,8	187	66,7	0,94	74,2	85,8		56,0
1 tikslas –sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį:									
1.1. sumažinti skurdo lygį ir nedarbą;									
Savižudybių skaičius (X60X84) 100 000 gyventojų	↑	22,7	14	19,9	1,22	18,6	48,8	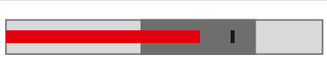	6,7
SMR nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyventojų	↑	23,4	14	20,9	1,30	18,0	47,0		6,4
Bandymų žudytis skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų	↑	32,4	20	19,9	0,83	39,2	75,6		0,0
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksleivių	→	57,3	387	62,3	0,95	60,3	205,0		37,1
Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %	→	0,4	159	0,9	0,18	2,2	7,0		0,4
Gyventojų skaičiaus pokytis 1000 gyventojų	↑	70,9	4374	5,2	3,92	18,1	-23,8		70,9
1.2. sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu.									
Mirtingumas nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyventojų	↓	69,7	43	64,5	0,84	82,5	169,9		48,8
SMR nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	→	79,6	43	73,2	1,00	79,7	149,1		30,5
Moksleivių, gaunančių nemokamą maitinimą, skaičius 1000 moksleivių	↑	249,8	2161	210,1	0,70	359,4	629,4		174,7
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų	↓	8,4	521	10,0	0,37	22,8	75,4		3,4
Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyventojų	↓	22,7	14	19,3	1,03	22,1	65,4		5,7
Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyventojų	↓	24,3	15	21,0	0,95	25,6	74,7		5,7
2 tikslas –sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką:									
2.1. kurti saugias darbo ir sveikas buities sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą;									
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, skaičius 10 000 gyventojų	→	0,5	2	1,1	0,50	1,0	2,6		0,0

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje skaičius 10 000 gyventojų	↓	129,9	114	131,9	0,97	134,2	188,0		74,7
Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais, skaičius 10 000 gyventojų	↑	66,4	256	55,2	0,98	68,1	127,2		28,8
Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyventojų	↓	31,9	197	26,1	0,96	33,2	62,6	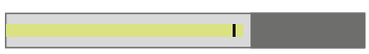	0,0
2.2.kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį;									
Mirtingumas nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyventojų	↑	3,2	2	5,0	0,78	4,1	22,4		0,0
SMR nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyventojų	↑	3,5	2	5,3	0,88	4,0	26,3		0,0
Mirtingumas nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų	↑	19,4	12	12,1	1,18	16,4	45,1		0,0
SMR nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų	↑	22,2	12	15,7	1,40	15,9	38,3		0,0
2.3.mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių;									
Mirtingumas transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyventojų	↓	3,2	2	5,0	0,53	6,0	24,3	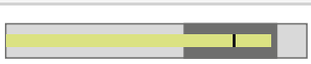	0,0
SMR transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyventojų	↓	4,7	2	5,6	0,80	5,9	25,0	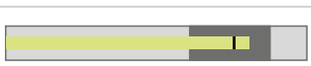	0,0
Pėsčiųjų mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyventojų	–	0,0	0	2,2	0,00	1,5	10,9	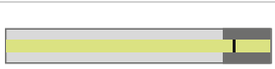	0,0
Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyventojų	–	0,0	0	2,2	0,00	1,4	9,8		0,0
Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) skaičius 10 000 gyventojų	↓	4,5	28	4,7	0,92	4,9	12,5		1,4
2.4.mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą.									
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km	↓	688,9	689	759,4	0,79	876,7	35618,6	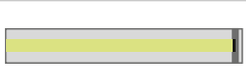	33,0
Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams 2022 m.: Klaipėdos r. – 49,8 proc. (2021 m. – 48,3 proc.).									
Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams 2022 m.: Klaipėdos r. – 45,9 proc. (2021 m. – 43,7 proc.).									
3 tikslas –formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą:									
3.1. sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą;									
Mirtingumas nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	↑	1,6	1	2,2	0,40	4,0	30,7	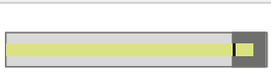	0,0
SMR nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	↑	1,6	1	2,1	0,40	4,0	32,1		0,0

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
Mirtingumas nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	↓	3,2	2	7,7	0,14	22,8	53,8		0,0
SMR nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyventojų	↓	3,2	2	8,0	0,15	21,7	50,9		0,0
Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyventojų	↓	29,7	30	24,6	0,46	64,4	288,4		0,0
Gyventojų skaičius, tenkantis 1 tabako licencijai	↑	275,5	61705	271,8	1,37	201,0	69,7		378,0
Gyventojų skaičius, tenkantis 1 alkoholio licencijai	↓	226.9	61705	227,2	1,32	171,5	37,0		350,5
3.2. skatinti sveikos mitybos įpročius.									
Kūdikių, žindytų išimtinai krūtimi iki 6 mėn., dalis (proc.)	–	37,2	100	33,7	0,96	38,5	1,4	*Savivaldybės rodiklio 2020 – 2022 m. duomenys neįtraukti į Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą*	100
4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius:									
4.1. užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais;									
Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų	↓	19,6	1198	16,4	1,09	18,0	34,8		11,8
Išvengiamų hospitalizacijų dėl cukrinio diabeto skaičius 18+ m. 1 000 gyventojų	↓	1,6	78	1,6	0,89	1,8	3,5		0,0
4.2. plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą;									
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	–	3,3	155	3,3	1,83	1,8	1,1	*Savivaldybės rodiklio 2020 – 2022 m. duomenys neįtraukti į Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą.*	7,3
Šeimos gydytojų skaičius 10 000 gyventojų	–	3,7	23	3,5	0,48	7,7	3,1	*Savivaldybės rodiklio 2020 – 2022 m. duomenys neįtraukti į Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą.*	15,1
Apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 gyventojui	→	7,2	443301	6,8	0,77	9,3	6,5		12,1
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 10 000 gyventojų	↓	3,2	2	3,9	0,78	4,1	22,5	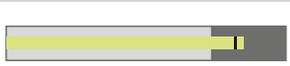	0,0
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyventojų	↓	1,6	1	2,8	0,55	2,9	15,1	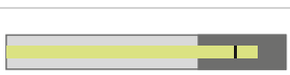	0,0
Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyventojų	↓	0,3	2	0,4	0,14	2,2	4,6		0,0
4.3. pagerinti motinos ir vaiko sveikatą;									
Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių	↑	4,7	3	4,2	1,57	3,0	31,6		0,0
2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys, %	→	84,1	380	90,0	0,98	86,2	66,7		100,0

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės reikšmės					Lietuvos reikšmės			
	Tendencija	Rodiklis	Kiekis	3 metų vidurkis	Santykis	Rodiklis	Blogiausia	Sritis	Geriausia
1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielito, *Haemophilus influenzae B* skiepijimo apimtys (3 dozės), %	→	87,2	383	90,8	0,97	89,8	81,8		100,0
Vaikų (6–14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, %	↓	5,5	340	4,4	0,49	11,2	2,0		39,8
Vaikų (7–17 m.), neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.)	↑	22,8	1093	20,7	0,97	23,6	7,2		34,4
Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 15–17 m. moterų	↓	2,1	2	1,1	0,91	2,3	24,1		0,0
4.4. stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę.									
Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	→	555,9	343	585,8	0,70	794,7	1632,5		450,3
SMR nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	↑	812,6	343	808,7	1,03	785,2	1153,4		606,5
Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyventojų	→	207,4	128	210,7	0,74	279,0	503,3		150,1
SMR nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyventojų	↑	261,9	128	257,2	1,00	262,9	380,3		172,3
Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	↓	98,9	61	110,3	0,52	191,9	605,9	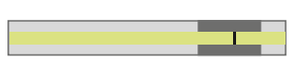	96,3
SMR nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	↓	140,6	61	145,7	0,75	188,5	493,8	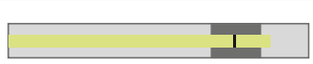	92,3
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų	→	54,0	333	50,1	0,56	96,6	156,7	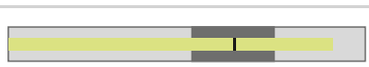	32,5
Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bėgyje dalyvavusi krūties vėžio programoje	↑	41,7	3322	35,5	0,72	57,6	21,5		77,1
Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų laikotarpiu dalyvavusi gimdos kaklelio programoje	↓	37,3	5509	38,6	0,68	54,7	32,2	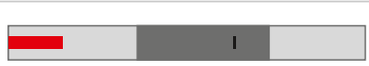	71,1
Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų laikotarpiu dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje	→	47,3	8294	40,7	0,84	56,1	37,8		68,4
Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėje programoje	→	41,4	5465	35,4	0,83	49,6	30,6		66,3

→ NEKINTA ↑ DIDĖJA ↓ MAŽĖJA GERIAU BLOGIAU PANAŠIAI Savivaldybės rodiklis lyginamas su Lietuvos vidurkiu.

Santykis – savivaldybės 2022 m. rodiklio reikšmės santykis su Lietuvos 2022 m. rodiklio vidurkio reikšme.
Sritis – savivaldybės rodiklio reikšmė lyginama su Lietuvos rodiklio reikšmės pasikliautinuoju intervalu.

SAVIVALDYBĖS DETALIAU ANALIZUOTINOS PROBLEMOS

1. Savižudybių skaičius / standartizuotas mirtingumas nuo tyčinio savęs žalojimo 100 000 gyventojų (X60-X84).
2. Šeimos gydytojų skaičius 10 000 gyventojų.
3. 6–14 m. vaikų dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.).

SAVIŽUDYBIŲ SKAIČIUS / STANDARTIZUOTAS MIRTINGUMAS NUO TYČINIO SAVĘS ŽALOJIMO 100 000 GYVENTOJŲ (X60-X84)

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal standartizuoto mirtingumo nuo tyčinio savęs žalojimo 100 000 gyventojų rodiklį užima 27 vietą iš 60 savivaldybių (23,4 atvejai 100 000 gyventojų) ir yra raudonojoje zonoje. 2022 m. visose savivaldybėse užregistruota savižudybės atvejų. Klaipėdos rajono savivaldybės savižudybių skaičiaus / standartizuoto mirtingumo nuo tyčinio savęs žalojimo 100 000 gyventojų rodiklių pokyčio tendencija – didėjanti, o Lietuvos – mažėjanti.

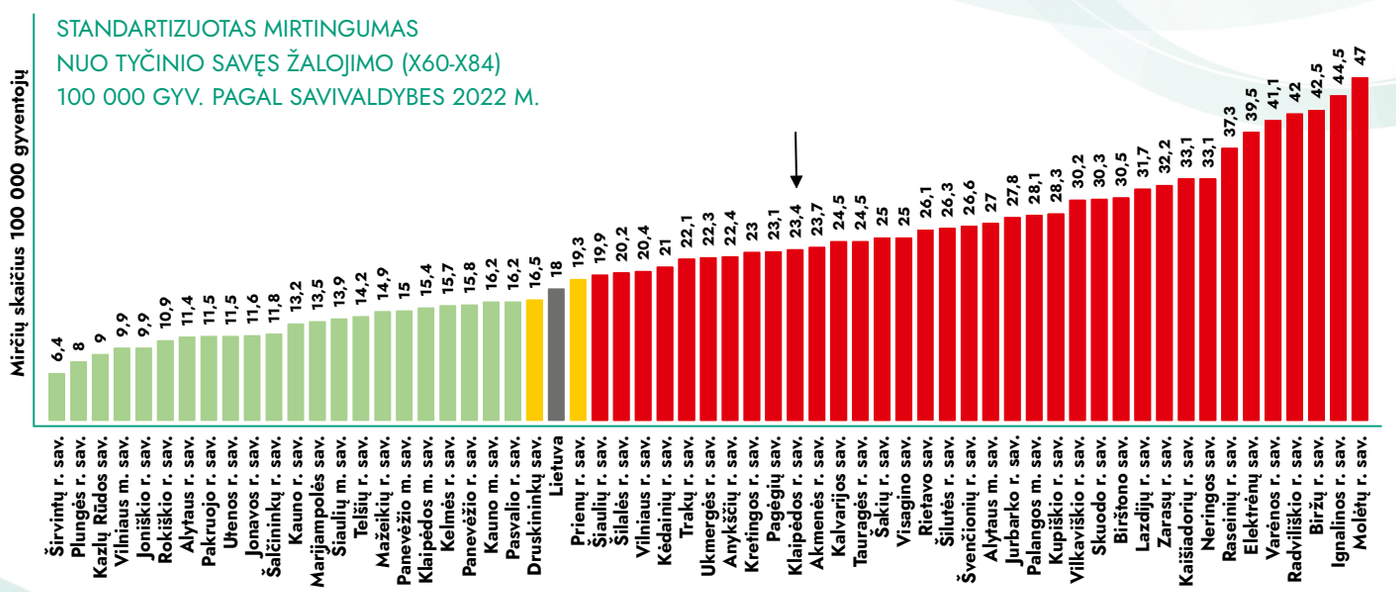

2022 m. užregistruota 14 Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų savižudybių, Lietuvoje – 527 savižudybės. Klaipėdos rajono savivaldybės **vyrų savižudybių įvyksta daugiau nei moterų**, nors moterų ir vyrų struktūra panaši: 2022 m. 51,2 proc. ir 48,8 proc. 2022 m. užregistruota 12 vyrų ir 2 moterų mirtys dėl savižudybių. **Moterų mirtingumo dėl savižudybių 100 000 gyventojų rodiklio tendencija yra mažėjanti, o vyrų – didėjanti.** Kaimo gyventojų savižudybių įvyksta daugiau nei miesto gyventojų, tačiau Klaipėdos rajono kaimo gyventojai sudaro didesnę gyventojų dalį nei miesto gyventojai: 2022 m. 72,6 proc. ir 27,4 proc. 2022 m. įvyko 11 kaimo ir 3 miesto gyventojų mirtys dėl savižudybių. **Miesto gyventojų mirtingumo dėl savižudybių 100 000 gyventojų rodiklio tendencija yra didėjanti, o kaimo gyventojų – nekintanti.** Analizuojant pagal amžiaus grupes, 2022 m. užregistruoti 6 savižudybės atvejai 18-44 m. amžiaus asmenų grupėje, 5 mirtys – 45-64 m., 3 mirtys – 65 m. ir vyresnio amžiaus asmenų grupėje. **18-44 m. amžiaus asmenų grupėje mirtingumo dėl savižudybių 100 000 gyventojų rodiklio tendencija yra didėjanti, o 45-64 m. ir 65 m. ir vyresnio amžiaus asmenų grupėje – mažėjanti.**

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ MIRČIŲ DĖL SAVIŽUDYBIŲ SKAIČIUS 100 000 GYVENTOJŲ IR MIRČIŲ DĖL SAVIŽUDYBIŲ SKAIČIUS PAGAL LYTĮ, GYVENAMĄJĄ VIETĄ, AMŽIAUS GRUPES

	2018		2019		2020		2021		2022		Iš viso mirčių skaičius 2018–2022 m.	Rodiklio tendencija
	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius		
Pagal lytį												
Moterys	7,0	2	3,4	1	3,3	1	0,0	0	6,4	2	6	⬇
Vyrai	31,3	9	26,6	8	38,2	12	31,8	9	39,6	12	50	⬆
Pagal gyvenamąją vietą												
Miestas	13,0	2	12,8	2	12,8	2	30,7	5	18,1	3	14	⬆
Kaimas	21,5	9	16,1	7	24,0	11	9,6	4	24,4	11	42	➡
Pagal amžiaus grupes												
0–17 m.	0,0	0	8,6	1	0,0	0	0,0	0	0,0	0	1	–
18–44 m.	14,7	3	14,2	3	27,1	6	33,5	7	26,7	6	25	⬆
45–64 m.	23,8	4	22,9	4	22,1	4	0,0	0	29,1	5	17	⬇
65 + m.	46,1	4	11,2	1	32,9	3	23,7	2	34,2	3	13	⬇
Iš viso	**19,2**	**11**	**15,2**	**9**	**21,2**	**13**	**15,5**	**9**	**22,7**	**14**	**56**	

Tendencija: ➡ Nekinta ⬆ Didėja ⬇ Mažėja

Daugiausia savižudybių įvyksta dėl tyčinių susižalojimų pasikorus, pasismaugus ir uždusus. 2022 m. užregistruota 12 tyčinių susižalojimų pasikorus, pasismaugus ir uždusus, 1 tyčinis susižalojimas šaunamojo ginklo šūviu ir sprogstamosiomis medžiagomis, 1 tyčinis susižalojimas aštriais daiktais.

Klaipėdos rajono savivaldybės bandymų žudytis 100 000 gyventojų rodiklio tendencija yra didėjanti. 2022 m., palyginti su 2020 m., COVID-19 ligos plitimo laikotarpiu bandymų žudytis skaičius padidėjo nuo 5 iki 20 atvejų.

ŠEIMOS GYDYTOJŲ SKAIČIUS 10 000 GYVENTOJŲ

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal šeimos gydytojų skaičiaus 100 000 gyventojų rodiklį atsilieka nuo Lietuvos vidurkio. 2022 m. Klaipėdos rajono savivaldybės rodiklis siekė 3,7 atvejus 10 000 gyventojų, Lietuvoje – 7,7 atvejus 100 000 gyventojų. 2022 m. mažiausias šeimos gydytojų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų, buvo Visagino savivaldybėje (3,1 atvejis 10 000 gyventojų), didžiausias – Klaipėdos miesto savivaldybėje (15,1 atvejis 10 000 gyventojų).

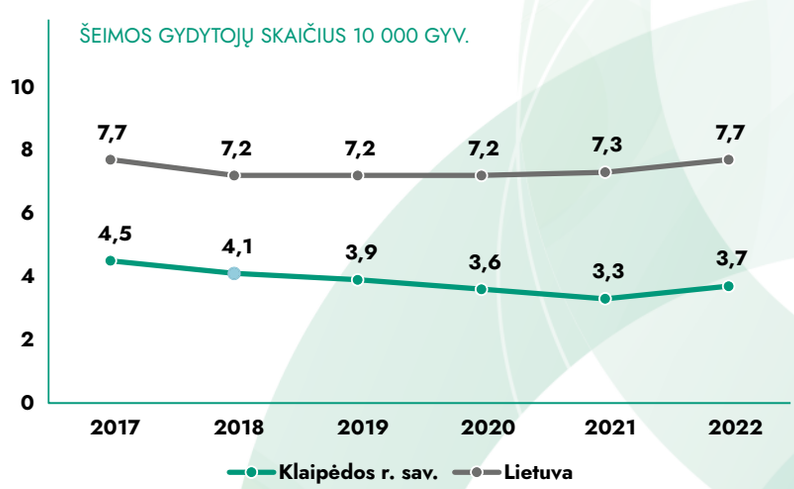

Nuo 2011 m. pradžios **Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų tolygiai didėja, tačiau šeimos gydytojų taip sparčiai pritraukti į Klaipėdos rajono savivaldybę nepavyksta** dėl gyventojų skaičiaus augimo. 2022 m. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojams sveikatos priežiūros paslaugas teikė 23 šeimos gydytojai.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema

2022 m. Klaipėdos rajono pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigose buvo įsiregistravę 69,1 proc. gyventojų, 2021 m. – 71,9 proc. gyventojų. Trečdalis gyventojų yra įsiregistravę kitų savivaldybių pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigose (Klaipėdos mieste).

ĮSIREGISTRAVIMAS KLAIPĖDOS RAJONO PIRMINĖS AMBULATORINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vidutinis metinis gyventojų skaičius	53145	54047	55383	57285	59282	61386	58192	61704
Įsiregistravusieji Klaipėdos r. PAASPĮ	41208	41060	40484	40090	39589	37377	41844	42620
Įsiregistravusieji Klaipėdos r. PAASPĮ nuo visų gyventojų (proc.)	77,5	76,0	73,1	70,0	66,8	60,9	71,9	69,1

6–14 M. VAIKŲ DALIS, DALYVAVUSI DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS PROGRAMOJE (PROC.)

Klaipėdos rajono savivaldybė pagal 6–14 m. vaikų dalyvavimo dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.) rodiklį užima 45 vietą iš 60 savivaldybių (5,5 atvejai proc.) ir yra raudonojoje zonoje. Programos vykdymo apimtys didžiausios Druskininkų savivaldybėje, o mažiausios – Pagėgių savivaldybėje. Tiek Klaipėdos rajono savivaldybės, tiek Lietuvos 6–14 m. vaikų dalyvavimo dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.) rodiklio pokyčio tendencija yra mažėjanti.

VAIKŲ (6–14 M.) DALIS, DALYVAVUSI DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS PROGRAMOJE (PROC.) 2022 M. PAGAL SAVIVALDYBES

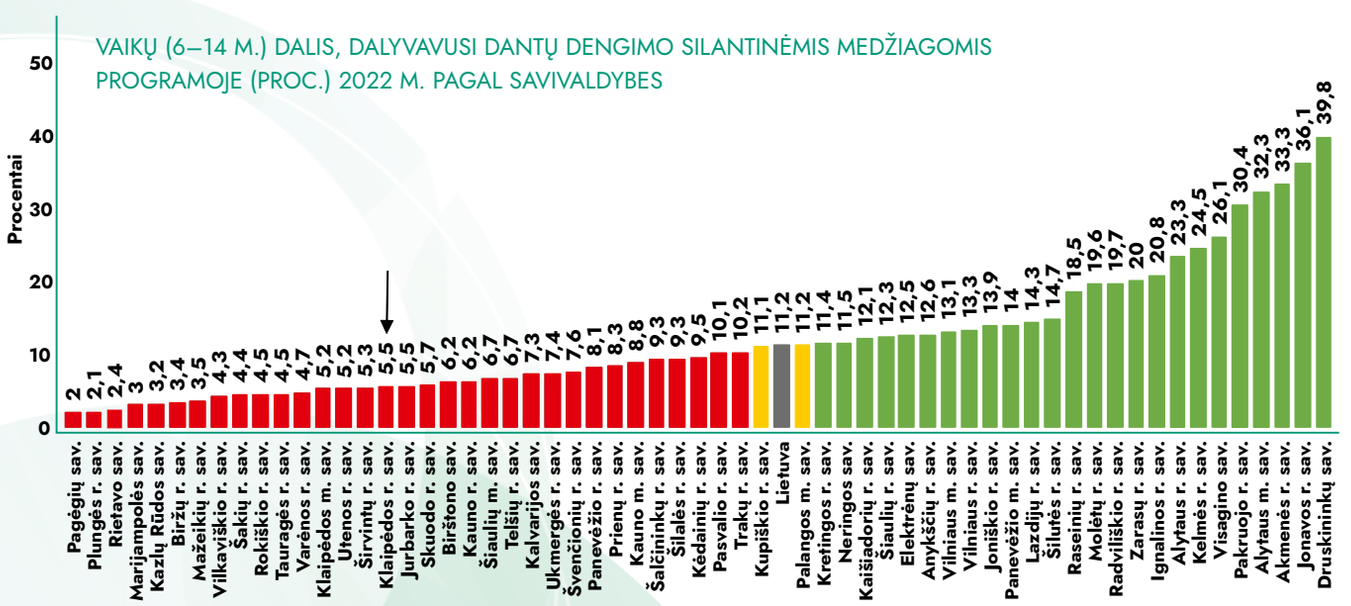

Klaipėdos rajono savivaldybės vaikų dalyvavimo dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje (proc.) rodiklio reikšmė yra prastesnė negu Lietuvos vidurkis. 2022 m. Klaipėdos rajono savivaldybės vaikų dalyvavimo dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje rodiklis siekė 5,5 proc., Lietuvoje – 11,2 proc.

2022 m. 340 Klaipėdos rajono savivaldybės vaikų dalyvavo vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, Lietuvoje – 26 472 vaikai.

TIKSLINĖS POPULIACIJOS (6–13 M.) DALIS, DALYVAVUSI VAIKŲ KRŪMINIŲ DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS PROGRAMOJE, PROC.

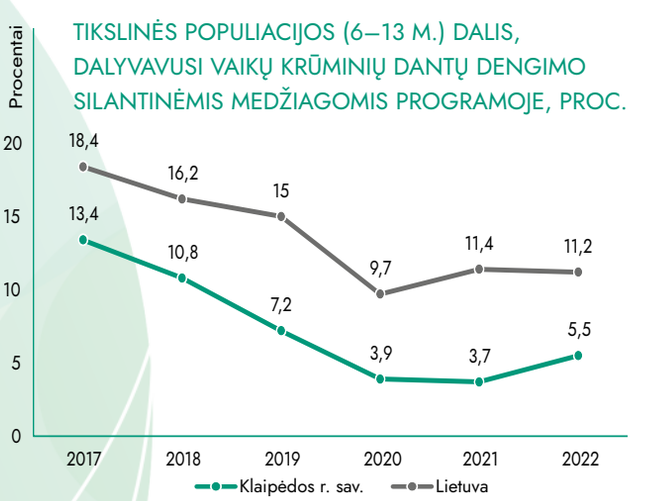

Šaltiniai: Klaipėdos teritorinė ligonių kasa, Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema

APIBENDRINAMOSIOS IŠVADOS

1. Nuo 2011 m. pradžios Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų tolygiai didėja.
2. 2023 metų pradžioje Klaipėdos rajono savivaldybėje gyvenamąją vietą yra deklaravę 63 990 gyventojų.
3. Vyrų ir moterų pasiskirstymas pagal lytį panašus: 2023 m. pradžioje vyrai sudarė 49,3 proc. visų gyventojų, moterys – 50,7 proc.;
4. Kaimo gyventojai sudaro tris ketvirtadalius visų gyventojų: 2023 m. pradžioje kaimo gyventojai sudarė 73,5 proc. visų gyventojų, miesto gyventojai – 26,5 proc.
5. Vaikai sudaro didesnę gyventojų dalį negu 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojai.
6. Nuo 2020 m. Klaipėdos rajone stebima neigiama natūrali gyventojų kaita: daugiau mirusiųjų negu gimusiųjų.
7. 2022 m. Klaipėdos rajono gyventojų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė siekia 76,8 metus, Lietuvos – 75,8 metus.
8. Pagrindinių mirčių struktūra: 1-oje vietoje mirčių struktūroje yra kraujotakos sistemos ligos, 2-oje – piktybiniai navikai, 2022 m. 3-ioje vietoje – išorinės mirties priežastys.
9. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas yra didesnis negu tinkamu gydymu išvengiamas mirtingumas.
10. Daugiausia gyventojai serga kraujotakos ir kvėpavimo sistemos ligomis: 2022 m. ligotumas kraujotakos sistemos ligomis siekė 248,2 atvejus 1 000 gyventojų, kvėpavimo sistemos ligomis – 350,7 atvejus 1 000 gyventojų.
11. Klaipėdos rajono savivaldybės prastėjantys rodikliai:
    - 11.1 Savižudybių skaičius padidėjo: 2022 m. užregistruota 14 Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų savižudybių, 2021 m. – 9;
    - 11.2 Klaipėdos rajono savivaldybė pagal šeimos gydytojų skaičiaus 100 000 gyventojų rodiklį atsilieka nuo Lietuvos vidurkio: 2022 m. Klaipėdos rajono savivaldybės rodiklis siekė 3,7 atvejus 10 000 gyventojų, Lietuvoje – 7,7 atvejus 100 000 gyventojų;
    - 11.3 Trečdalis gyventojų yra įsiregistravę kitų savivaldybių pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Savo ruožtu, 2022 m. 69,1 proc. gyventojų buvo įsiregistravę Klaipėdos rajono pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigose.
    - 11.4 2022 m., palyginti su 2020 m., Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirčių dėl nukritimų padaugėjo nuo 2 iki 12 mirčių.
    - 11.5 2022 m., palyginti su 2020 m., Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų nusikalstamų veikų, susijusių su narkotikais, padaugėjo nuo 12 iki 19 veikų.
    - 11.6 Klaipėdos rajono savivaldybė pagal išvengiamų hospitalizacijų skaičių 1 000 gyventojų atsilieka nuo Lietuvos vidurkio: 2022 m. Klaipėdos r. sav. rodiklis siekė 19,6 atvejus 1 000 gyventojų, Lietuvoje – 18,0 atvejų 1 000 gyventojų.
    - 11.7 Klaipėdos rajono savivaldybė pagal vaikų skiepijimo apimtis nuo tymų, epideminio parotito, raudonukės ir difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielito, *Haemophilus influenzae B* atsilieka nuo Lietuvos vidurkio ir yra raudonojoje zonoje.
    - 11.8 Klaipėdos rajono savivaldybės vaikų dalyvavimo dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje rodiklio reikšmė yra prastesnė negu Lietuvos vidurkis: 2022 m. Klaipėdos rajono savivaldybės rodiklis siekė 5,5 proc., Lietuvoje – 11,2 proc.
    - 11.9 Klaipėdos rajono savivaldybė pagal gyventojų dalyvavimą prevencinėse krūties vėžio, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio, širdies ir kraujagyslių ligų programose atsilieka nuo Lietuvos vidurkio.

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Savivaldybės biudžetinė įstaiga,
Klaipėdos g. 11, LT-96135 Gargždai,
tel. (+370 46) 45 37 54, faks. (+370 46) 47 00 64,
el. p. gargzdai.biuras@visuomenessveikata.lt,
interneto svetainė www.visuomenessveikata.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
kodas 300624344

LEIDINYS IŠLEISTAS KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 M. LĖŠOMIS.
INFORMACIJĄ PARENGĖ KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS.